

Referanser: KM 6/12, KR 62/14, SKR 34/14

OVF 2015 - Tildelinger fra Kirkerådet

Sammendrag

Fordeling av midler fra Opplysningsvesenets Fond (OVF) skjer i henhold til Lov om Opplysningsvesenets Fond av 7. juni 1996.

Retningslinjer for disponering av tilskudd fra Opplysningsvesenets fond til kirkelige formål, ble fastsatt av Kirkemøtet i 1997 (KM 12/97). Retningslinjene ble revidert på Kirkemøtet i 2000 (KM 09/00). Siste endring skjedde på Kirkemøtet 2012 (KM 6/12). Retningslinjene finnes i Lovsamling for Den norske kirke 9.5 (s. 257 - 258).

Med bakgrunn i de store reformene som er igangsatt har Kirkerådet måttet varsle potensielle søkere om at det heller ikke i 2015 ville være OVF-midler til nye nasjonale prosjekter. Videre har Stortinget, Kulturdepartementet og Kirkemøtet lagt visse føringer på en andel av beløpet som er stilt til disposisjon. Disse tildelingene er plassert under del 1 (fellesutgifter).

Tilskuddsmidlene er fordelt på fellesutgifter, Kirkemøtets andel og bispedømmerådene andel. Fellesutgiftene består av økumeniske kontingenter, utgifter til internasjonale, økumeniske generalforsamlinger og delegasjonsutgifter, midler til søsterkirker og administrasjonstilskudd. Størrelsen på utgiftene til økumeniske generalforsamlinger varierer fra år til år. For å unngå «toppene» har det vært praktisert en spareordning slik at budsjettposten ikke varierer så mye fra år til år. I budsjettet for 2015 er det innarbeidet samme ramme som i 2014. Dermed blir det samme ramme både til Kirkemøtets andel og til bispedømmerådene som i 2014.

Det er Kirkerådet og bispedømmerådene som er tilskuddsforvaltere for tildelingen fra OVF. Dette betyr at det er Kirkerådet og bispedømmerådene som er ansvarlige for å gi rammene for tildelingene til tilskuddsmottakere. Mellomkirkelig råd og Samisk kirkeråd er tilskuddsmottakere som kan fordele til prosjekter innenfor de økonomiske rammer som er gitt fra Kirkerådet.

Kirkerådet har behov for omstillingsmidler i 2015, jfr. KR 62/14. Selv om det bevilges midler til dette over statsbudsjettet vil det bli behov for å benytte en større andel av OVF til dette arbeidet. Forslag til vedtak foreslås derfor gjort med forbehold.

Forslag til vedtak

Under forutsetning av at staten bevilger omstillingsmidler til Den norske kirke på kr 16 000 000 i 2015 vedtar Kirkerådet følgende fordeling av tilskuddsmidlene fra Opplysningsvesenets fond til kirkelige formål er for 2015 på **kr 23 500 000:**

Fellestiltak: **kr 9 210 300**

1. Kirkerådet avsetter til økumeniske kontingenter	kr 3 987 000
2. Kirkerådet avsetter til generalforsamlinger og delegasjonsutgifter	kr 1 080 000
3. 10 % til søsterkirker, fordelt av Mellomkirkelig råd	kr 1 843 300
4. Administrasjonstilskudd	kr 2 300 000

Kirkemøtets andel: **kr 7 144 850**

5. Av Kirkemøtets andel avsetter Kirkerådet til Kirkerådets prosjekter	kr 5 944 850
6. Av Kirkemøtets andel avsetter Kirkerådet til prosjekter innenfor samisk kirkeliv	kr 700 000
7. Av Kirkemøtets andel avsetter Kirkerådet til eksterne prosjekter	kr 500 000

Bispedømmenes andel: **kr 7 144 850**

Til bispedømmene tildeles følgende beløp:

8. Oslo bispedømmeråd	kr 576 000
9. Borg bispedømmeråd	kr 696 000
10. Hamar bispedømmeråd	kr 783 000
11. Tunsberg bispedømmeråd	kr 638 000
12. Agder og Telemark bispedømmeråd	kr 689 000
13. Stavanger bispedømmeråd	kr 557 000
14. Bjørgvin bispedømmeråd	kr 875 000
15. Møre bispedømmeråd	kr 502 000
16. Nidaros bispedømmeråd	kr 723 000
17. Sør-Hålogaland bispedømmeråd	kr 532 000
18. Nord-Hålogaland bispedømmeråd	kr 573 850

Kirkerådet gir direktør fullmakt til å omdisponere innenfor Kirkerådets prosjekter. Brukes det lite på et prosjekt, kan midler overføres til et annet prosjekt.

Saksorientering

Bakgrunn

Kirkemøtet behandlet og vedtok nye retningslinjer på Kirkemøtet 2012. Gjennom disse føringene ble det vektlagt å prioritere større kirkelige pilotprosjekter. Søknadene og innstillingen fra administrasjonen gjenspeiler denne prioriteringen, og det er også tatt hensyn til Kirkerådets og Kirkemøtets tidligere vedtak og prioriteringer.

I søknadsprosessen for OVF 2015 ble det på kirken.no gjort oppmerksom på at det heller ikke i år gis støtte til nye eksterne prosjekter, og at det derfor ikke åpnes for å søke om dette. Dette henger sammen med at det skjer store omstillinger i Den norske kirke der det ikke bevilges tilstrekkelig med midler på statsbudsjettet. Det har derfor vært nødvendig å benytte OVF midler til mange av disse tiltakene. Dette vil trolig være situasjonen i 2016 også.

Det har ikke vært nye eksterne tildelinger siden 2009. Forslaget til tildeling er på samme nivå som i 2014. I perioden 2003-2014 har eksterne organisasjoner (jfr. 2c) mottatt til sammen 19,7 mill. kr i støtte til ulike prosjekter.

Budsjettmidlene fordeles etter retningslinjene på fellestiltak, Kirkemøtets andel og bispedømmerådene andel. Siden rammen er den samme som i budsjettet for 2014 og fellesutgiftene er budsjettert på samme nivå, blir også rammen til Kirkemøtets andel og bispedømmerådene opprettholdt på samme nivå som i tildelingen for 2014. Det som har variert i fordelingen tidligere er Kirkerådets avsetning til generalforsamlinger i KV, LVF, KEK og CPCE og utgifter til delegasjonene til disse. Disse avholdes med ulike mellomrom. Det er ønskelig å utjevne dette ved å ha en spareordning. Dette har vært benyttet også tidligere, og er årsaken til at beløpet er opprettholdt på fjorårets nivå.

Den norske kirke har de senere år betalt om lag 1 mill. kr. mindre enn LVF forventer i årlig medlemskontingent. Den såkalte 'fair membership fee' beregnes ut fra økonomiske data fra Verdensbanken kombinert med medlemstallet i kirken. I dag betaler om lag 80 % av LVFs medlemskirker 'fair membership fee', mens Den norske kirke – som er en av de rikeste kirkene i LVF – ikke ser seg stand til å betale kontingenten. Dette legges merke til i fellesskapet, og LVFs generalsekretær har ved gjentatte anledninger bedt Den norske kirke om å betale hele medlemskontingenten. Hvis ikke de rike kirkene prioriterer dette, hvilket budskap sender man da til fellesskapet i LVF og til de fattige kirkene som betaler sin kontingent fullt ut? Dette er en sak som må tas opp i budsjettet 2017 da Kirkemøtet forvalter alle midlene som tildeles over statsbudsjettet.

LVF har neste generalforsamling i 2017 og forventer et bidrag fra Den norske kirke på om lag kr 3 000 000. Beløpet er basert på samme utregningsmåte som 'fair membership fee'.

Bidragene til LVF tas av OVF-tildelingen, og som et resultat av at den ikke har økt, har beløpet til LVFs kontingent stått stille i mange år. Dette er grunnen til at Den norske

kirke er blitt hengende etter. Kirkerådet må ta stilling til om en skal bruke mer av OVF-midlene til LVF, slik at Den norske kirke kan oppfylle sine medlemskapsforpliktelser overfor LVF.

Kirkerådets budsjett er svært stramt i 2015 (jfr. sak KR 62/14). Uten den begrensning som også i år er lagt for tildeling til eksterne mottakere, ville det ikke kunne avsettes midler til å arbeide videre med gudstjenestereformen og fremtidig kirkeordning. For 2014 avsettes kr 2 564 500 som Kirkerådet egne midler til omstillingen i forbindelse med opprettelse av Den norske kirke som eget rettssubjekt fra 1. januar 2017. Dette er saker som Kirkemøtet har gjort vedtak om og som det er viktig å følge opp.

Det henvises også til KR 64/14, Statsbudsjettet for 2016 – Satsingsområdet og ressursbehov for Den norske kirke.

Bevilgningen fra OVF er i år i utgangspunktet kr 25 500 000 (Prop.1 S fra Kulturdepartementet 2014-2015 side 146). Departementet holder tilbake kr 2 000 000 til prosjekter og tiltak i departemental regi, og stiller til disposisjon kr 23 500 000 til Den norske kirke ved Kirkerådet. Rammen ble siste gang justert i statsbudsjettet for 2000. Den gang var det en økning fra kr 20 000 000 til kr 25 000 000.

Samlet sum tildelt fra avkastning på OVF:	Fellesutgifter for Den norske kirke: Midler til økumeniske kontingenter, konferanseavgifter, delegasjonsutgifter, søsterkirkemidler og administrasjonsutgifter	Del A Kirkemøtets andel: Midler til eksterne organisasjoner, interne prosjekter og pilotprosjekter	Del B: Bispedømmenes andel: Midler til lokalt og regionalt arbeid og til misjons- eller internasjonal konsulent i bispedømmene
23 500 000	9 210 300	7 144 850	7 144 850

Bakgrunn

Del 1: FELLESUTGIFTER kr 9 210 300		
Den norske kirke er pålagt en rekke utgifter gjennom tildelingsbrev fra departementet. I tillegg går en andel av midlene til søsterkirker gjennom bevilgning fra Mellomkirkelig råd. En stor del av bevilgningen er derfor bundet opp i fellesutgifter som presenteres i følgende poster.		
1a) Kontingenter til økumeniske organisasjoner		
Kirkerådet er pålagt å dekke Den norske kirkes kontingenter til økumeniske organisasjoner av den årlige ramme som tildeles som tilskudd fra OVF. Dette var tidligere dekket over Statsbudsjettet, kap 0294, post 71. Kirkerådet vedtar den samlede sum for kontingentene, mens Mellomkirkelig råd vedtar den interne fordelingen.		
Mottaker	Formål	Sum
Kirkenes Verdensråd	Kontingent	1 530 000
Det Lutherske Verdensforbund	Kontingent	1 525 000
Ecumenical Advocacy Alliance	Kontingent	5 000
Konferansen av Europeiske kirker (KEK)	Kontingent	335 000
Churches Commission on Migrants in Europe	Kontingent	50 000
Menneskerettighetsfondet	Kontingent	90 000
Leuenberg Kirkefelleskap	Kontingent	40 000
Kirkelig fredsplattform	Kontingent	28 000
Flyktningnettverket	Kontingent	50 000
Norges Kristne Råd	Kontingent	334 000
Sum:		kr 3 987 000

1b) Utgifter til generalforsamlinger i økumeniske organisasjoner, samt forberedelse og delegasjonsutgifter.		
Denne posten skal dekke Den norske kirkes utgifter til generalforsamlingene i KV, LVF, KEK og CPCE. CPCE hadde generalforsamling i 2012 og KV og KEK i 2013. Det er planlagt å støtte KV's generalforsamling i 2013 med kr. 1,5 mill., fordelt over 2013, 2014 og 2015. Derfor settes det av kr. 500.000 til KV i 2015. Neste større generalforsamling er LVFs i 2017. KV møtes igjen i 2021. Vi begynte alt i 2014 å spare (primært til Det Lutherske Verdensforbund) til disse store møtene slik at vi unngår veldig høye utgifter på de enkelte år og avsetter kr 530 000 til dette.		
Kirkenes Verdensråd (KV)		500.000
Fremtidige generalforsamlinger		530 000
Sum direkte utgifter		1.030 000
Nasjonale utgifter		50 000
Sum nasjonale utgifter		50 000
Sum utgifter		1 080 000
Sum totalt		
1c) 10 % til utviklingstiltak i samarbeid med søsterkirker		
Kirkemøtet 1997 bestemte at 10 % av bevilgningen skal tilfalle utviklingstiltak i samarbeid med søsterkirker (paragraf 3.2 i retningslinjer for OVF). Ut i fra vedtak i Kirkerådet (februar 2000) er det Mellomkirkelig råd som skal stå for fordelingen til disse tiltak (MKR sak 08/11).		
Den samlede bevilgning etter fratrukk av kontingenter og konferanseavgift til økumeniske organisasjoner, men før fratrukk av administrasjonsutgifter.		18 433 000
Hvorav 10 % utgjør:		1 843 300
Formål		
Program hos KV / LVF (del I)		921 650
Søknader fra søsterkirker Den norske kirke har samarbeidsavtaler med (del II)		737 320
Lokale og regionale vennskapsrelasjoner med kirker i sør og øst. (del III)		184 330
Sum		1 843 300
1d) Administrasjonstilskudd		
Siden Kirkerådet har de administrative oppgaver med hensyn til søknadsbehandling, utbetaling, kontroll og rapportering i forhold til det samlede beløp, beregnes administrasjonstilskuddet av den samlede sum og settes til under 10 % av bevilgningen.		
Formål		Sum
Administrasjonsutgifter i sammenheng med OVF.	Under 10 % av bevilgningen	2 300 000
Sum		2 300 000

Del 2: Kirkemøtets andel:		
Pilotprosjekter, prosjekter i regi av Kirkerådet		7 144 850
Retningslinjenes punkt 10 gjelder for Kirkerådets disponering av Kirkemøtets andel og lyder: Ved tildeling av tilskudd skal det særlig legges vekt på støtte til kirkelige fellestiltak. Normalt bør en vesentlig del av tildeling skje til prosjekter av ekstern karakter. De prosjekter som tildeles midler i Kirkerådets regi kommer hele Den norske kirke til gode.		
2a) Kirkelige pilotprosjekter og prosjekter i regi av Kirkerådet		
Satsings- område	Prosjekt	Sum
Diakoni	<p>Skaperverk og bærekraft (P 112)</p> <p><i>Bakgrunn/begrunnelse</i></p> <p>Med bakgrunn i vedtak fra KM i 2007, 2008 og 2012 er satsingen iverksatt som et felles kirkelig tiår for endring i kirke og samfunn, og er et økumenisk samarbeidsprosjekt mellom Norges Kristne Råd (NKR), Kirkens Nødhjelp (KN) og Den norske kirke (Dnk). Samarbeidsprosjektet koordineres i forhold til Dnks eget arbeid med hovedvekt på seksjon for diakoni og samfunn i avd. for menighetsutvikling. Se forøvrig OVF prosjekt "Klimamelding for Dnk". For 2015 blir det en større økumenisk satsing med mobilisering for en ny rettferdig og ambisiøs klimaavtale til FNs klimatoppmøte i Paris (Cop 21). Dette toppes sommeren 2015 med en pilegrimsreise fra Svalbard / Nordkapp til Svinesund og videre gjennom Sverige og Danmark med navnet "Klimapilegrim 2015". For denne satsingen søkes det om utvidet budsjett for 2015.</p> <p><i>Målsetning med prosjektet</i></p> <p>Gjennom prosjektet vil kirkene:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Styrke tverrkirkelige nettverk og samle kirkene bak felles mål - Være sentrale pådrivere for og bidragsytere til bærekraftige samfunn lokalt, nasjonalt og globalt - Demonstrere et bevisst forhold til miljø, forbruk og rettferd - Skape håp og framtidstro med effektiv kommunikasjon i ord og handling - Samarbeide tett med lokale og regionale tiltak med hovedvekt på grønne menigheter og ressursgrupper - Bidra til å sikre en forpliktende, rettferdig og ambisiøs internasjonal klimaavtale, og en bred kirkelig og folkelig oppslutning om denne, samt bidra til en ansvarlig klima og miljøpolitikk i Norge. <p>Det siste punktet blir tydeliggjort gjennom "Klimapilegrim 2015", som også vil inkludere alle de andre målene.</p> <p><i>Arbeidsformer og metoder</i></p> <p>Kampanjer og prosesser</p> <ul style="list-style-type: none"> - Dialogarenaer - Teologisk refleksjon - Nettverksbygging - Informasjonsarbeid - Materiellutvikling - Kompetansebygging 	800 000

	<p><i>Ansvarlig for gjennomføring</i> De samarbeidende partene ved styringsgruppa for SoB er øverste ansvarlige for Skaperverk og bærekraft (SoB). Utforming og oppfølging av konkrete enkelttiltak skjer gjennom prosjektets arbeidsgruppe i samarbeid med prosjektkoordinator, som leder det daglige arbeidet. Prosjektkoordinator er ansatt i KR, seksjon for diakoni og samfunn som ivaretar personalansvaret. Prosjektkoordinator er ansatt for fire år (juni 2012 - juni 2016). Stillingen er finansiert i et samarbeid mellom KR, KN og NKR. En egen arbeidsgruppe for "Klimapilegrim 2015" er opprettet med repr. for barne- og ungdomsorganisasjoner, misjonsorganisasjoner, frikirker og Nasjonalt Pilegrimssenter, i tillegg til KR, KN og NKR. Prosjektkoordinator for SoB koordinerer "Klimapilegrim 2015".</p> <p><i>Framdrift</i> et foreligger en fireårig framdriftsplan for prosjektet for 2012-2015. Det lages også årsplan for hvert år for prosjektet. Disse koordineres med årsplaner i de sentralkirkelige råd, Norges Kristne Råd og Kirkens Nødhjelp. For Klimapilegrim 2015 lages planer og budsjett som innebærer ekstra ressurser fra de samarbeidende parter, både i form av budsjett og allokering av personell. Derfor søkes det om ekstra midler for 2015.</p> <p><i>Evaluerings</i> Evalueringen skjer ved årsrapporter og ved en avsluttende rapport som behandles i Styringsgruppa, eventuelt også hos den enkelte samarbeidspartner.</p> <p><i>Tilskuddsplan</i> Kr 650 000 pr år for 2013, 2014 og kr 800 000 i 2015.</p>	
Diakoni	<p>Klimamelding for Den norske kirke <i>Bakgrunn/begrunnelse</i> Med bakgrunn i vedtak KM 4/12 skal det utformes en klimamelding for Den norske kirke. I vedtaket ber KM de sentralkirkelige råd: En egen klimamelding for Den norske kirke må utarbeides så raskt som mulig. Den må konkretisere hvordan alle ledd i kirkens organisasjon kan bidra til å realisere Den norske kirkes ambisjoner for klima og bærekraft. Meldingen må også synliggjøre og etterspørre hvordan dette perspektivet er ivarettatt i andre arbeidsområder som diakoni, trosopplæring og gudstjenesteliv.</p> <p><i>Målsetning med prosjektet</i> Kirkerådet utarbeider, i samarbeid med bispedømmerådene og andre instanser en klimamelding som bl.a. gjør rede for Dnks samlede årlige klimafotavtrykk. Det utvikles, i samarbeid med relevant fagmiljø et system for å kartlegge og analysere Dnks energibruk og CO2-utslipp gjennom bygg, reise- og transportvaner, innkjøpsrutiner og avfallshåndtering lokalt, regionalt og nasjonalt. Klimameldingen skal gi et helhetlig bilde over arbeid med klima, miljø, skaperverk og bærekraft i menighetene, fellestrådene, prostiene og bispedømmene, og bl.a. vise hvordan disse perspektivene er ivarettatt i planer for diakoni, trosopplæring og gudstjenesteliv. Den skal gjøre det mulig å identifisere konkrete forbedringspunkter og være grunnlag for målrettede forbedringstiltak. (Prosjektet er to årig).</p>	200 000

	<p><i>Arbeidsformer og metoder</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Kartlegging av Dnks årlige klimafotavtrykk i samarbeid med eksternt fagmiljø - Revisjon og ny promotering av konseptet grønne menigheter - Etablering av miljøfyrtårnsertifisering eller annen form for miljøledelse på fellesrådsnivå - Samarbeid med Kirkens arbeidsgiverorganisasjon om enøk-satsing - Nettverksoppfølging - Informasjonsarbeid - Materiellutvikling - Kompetansebygging <p><i>Ansvarlig for gjennomføring</i> Kirkerådet ved Seksjon for diakoni og samfunn, i samarbeid med samarbeidsprosjektet Skaperverk og bærekraft.</p> <p><i>Framdrift</i> Det utvikles en framdriftsplan for prosjektet for 2014-2015 som del av årsplaner i de sentralkirkelige råd. Evalueringen skjer ved årsrapporter og ved en avsluttende evalueringsrapport som behandles i Kirkerådet og eventuelt Kirkemøtet.</p> <p>Tilskuddsplan: 2014: kr 270 000, 2015: kr 200 000</p>	
	<p>Prosjekt: Kirke - helse (108) – nytt</p> <p>Bakgrunn/begrunnelse Kirkemøtet 2015 får fremmet en sak om Kirke og helse. Denne saken vil kreve oppfølging på en rekke områder slik at kirkens helseoppdrag kan ivaretas på en nødvendig og god måte. Dessuten krever sak KM 9/12 om likeverd, inkludering og tilrettelegging fortsatt oppfølging.</p> <p>Tidligere var mye av kirkens diakonale arbeid knyttet til helse. Institusjonsdiakonien utgjorde en vesentlig del av kirkens diakonale arbeid. De siste tiårene har menighetsdiakonien hatt mest fokus fra sentralkirkelig hold. Plan for diakoni er menighetsrettet, men det foreligger også en plan tilrettelst for institusjonsdiakonien med utgangspunkt i Plan for diakoni. Utredningen Kirke og helse som fremmes for KM, gir en teologisk foranskring for helseoppdraget som en viktig del av et mer omfattende diakonibegrep. Den peker videre på en rekke forhold som utfordrer oss som kirke i tiden framover. Det gjelder både diakonale institusjoner og menigheter. Samhandling mellom menighet og kommune er kommet godt i gang flere steder, men det kreves fortsatt mye arbeid for å frigjøre ubrukt potensiale. Arbeidet med og for mennesker med utviklingshemming har blitt en plogspiss for annet tilsvarende arbeid for andre grupper og bør fortsatt gå foran. Folkehelse og lokale fellesskap er også et viktig tema innen kirke og helse.</p> <p>Målsetning med prosjektet Kirkens helseoppdrag revitaliseres. dette skjer blant annet ved at 1. KM-utredningen Kirke og helse gis god lay out, trykkes og spres.</p>	200 000

	<p>2. Diakonale institusjoner og andre kirkelige aktører/strukturer har tilrettelagte møteplasser og ordninger for samarbeid</p> <p>3. Menighetenes diakoniplaner avspeiler kirkens helseoppdrag</p> <p>4. Integreringsarbeidet følger oppsatt plan med konferanser og materiellutvikling</p> <p>Arbeidsformer og metoder Utredningen trykkes og spres. Det holdes seminar og fagsamlinger, basert på Kirke og helse utredningen, i ulike sammenhenger. Det utvikles plattform for fagdager/drøftingsdager for sentralkirkelige aktører og diakoniledere. Prosjekterfaringer innenfor feltet gjøres tilgjengelige for flere. Det utvikles støttmateriell for menighet/diakoniutvalg med tanke på kartlegging, samhandling og kontraktarbeid Kontaktforum for kirke og helse utvikles til også å være et fagutviklende utvalg på felte Innen integreringsfeltet holdes Nordisk nettverkskonferanse, det utvikles kursmateriell og det lages en oversikt over utarbeidet materiell på feltet</p> <p>Ansvarlig for gjennomføring Seksjon for diakoni og samfunn</p> <p>Framdrift Det holdes nasjonal konferanse om samhandling i januar, etter dette trykkes et inspirasjonshefte i samarbeid med Helsedirektoratet. Det videre arbeidet forberedes fram til KM i april. Deretter utvikles de ulike områdene over en treårs periode. Nordisk nettverkskonferanse holdes i Hurdal i september.</p> <p>Tilskuddsplan Kr 250 000 årlig i 3 år fra 2015.</p> <p>Andre opplysninger Tiltakene vil foregå i samhandling med andre. Detaljert framdriftsplan for de ulike feltene kan derfor ikke framstå før etter KM-behandlingen.</p>	
<p>Barn og unge</p>	<p>Prosjekt: "Kirke 18 - 30" (118)</p> <p>Tiltak: Oppfølging av Kirkemøtets vedtak i sak 06/13)</p> <p>Bakgrunn/begrunnelse Kirke 18-30 er et satsningsområde i Den norske kirkes strategiplan for de neste årene med bakgrunn i Kirkemøtets vedtak i saken "Kyrkje 18-30" i 2013:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. «Kyrkje 18-30» handlar om å vere kyrkje i vår tid. Kyrkjemøtet oppmodar heile kyrkja til å styrkje medvitet om å vere ei livsnær, relevant og tilgjengeleg folkekyrkje for alle. 2. Kyrkjemøtet oppmodar kyrkjelydane og rådsorgana om å vere merksame på aldersgruppa 18-30 i alt sitt arbeid. Dette er særleg viktig i arbeidet knytt til dei kyrkjelege handlingane. Også samisk kyrkjeliv må ivaretakast. 3. Kyrkjemøtet oppmodar Kyrkjerådet og bispedømmeråda om å halde 	<p>150 000</p>

	<p>fram med å utvikle og styrkje det kyrkjelege ungdomsdemokratiet.</p> <p>4. Kyrkjemøtet oppmodar bispedømmeråda om å arbeide for å styrkje studentpresttenesta.</p> <p>5. Kyrkjemøtet ber Kyrkjerådet, i samarbeid med ulike fagmiljø og kyrkjelege instansar, om å fremje vidare fagutvikling knytt til aldersgruppa 18-30. Kyrkjemøtet oppmodar utdanningsinstitusjonane om å gi arbeidet med unge vaksne eit særleg fokus i utdanningane for kyrkjelege medarbeidarar.</p> <p>6. Kyrkjemøtet ber Kyrkjerådet om å gjere antologien «Livsnær. Relevant. Tilgjengelig» kjend og tilgjengeleg, og i tillegg vidareutvikle nettstaden kirke18-30.no.</p> <p>Målsetning med prosjektet Satsingen Kirke 18 -30 skal bidra til økt engasjement i Den norske kirke om det å være livsnær, relevant og tilgjengelig kirke med unge vaksne.</p> <p>Arbeidsformer og metoder For å følge opp Kirkemøtets vedtak, planlegges det å gjennomføre følgende tiltak:</p> <p>1. Antologien som ressurs Seksjon for barn, unge og trosopplæring vil gjøre tiltak for å stimulere menighetsrådene, bispedømmerådene, ungdomsrådene i bispedømmene og andre fagmiljø til å bruke antologien "Livsnær. Relevant. Tilgjengelig" som ressurs og verktøy i sitt arbeid med å styrke satsningen på unge vaksne. Antologien ligger tilgjengelig på nettsida kirke18-30.no og er til salgs. Antologien vil også være et verktøy å vise til når rådgivere i Kirkerådet, Samisk kirkeråd og bispedømmeråd er i sammenhenger der temaet er plan- og strategiarbeid for menighetsutvikling, gudstjeneste, diakoni, trosopplæring, musikk og kultur, demokrati og involvering etc.</p> <p>2. Fagutvikling, ressursstoff og konseptutvikling Seksjon for barn, unge og trosopplæring har satt i gang et utviklingsprosjekt omkring det å vokse i troen og som menneske. Prosjektet har fått tittelen TID:Tro-Identitet-Dialog. Konseptet skal testes ut i menigheter i 2014. Seksjon for barn, unge og trosopplæring samarbeider med Kirkens Familievern omkring utvikling av pilotprosjekt knyttet til styrking av dåpssamtale med samliv og foreldrerollen som tema. Tiltaket skal testes ut i menigheter i 2014. Seksjon for barn, unge og trosopplæring vil i 2014 ta initiativ til at menigheter og organisasjoner/andre fagmiljø kan medvirke til ny- eller videreutvikling av andre tiltak og møtesteder. Dette vil være innen temaer som å flytte hjemmefra, styrking av vigselssamtalen, reise med mening, preken, samlinger på merkedager.</p> <p>5. Involvering Seksjon for barn, unge og trosopplæring vil være i dialog med sentrale fagmiljøer som feltprester, studentprester, organisasjoner, folkehøgskoler, utdanningsinstitusjoner, bispedømmerådgivere og andre relevante fagmiljø/forum for å bidra til fagutvikling og økt engasjement. Det er opprettet en bredt sammensatt referansegruppe bestående av representanter for studentprest, feltprest, utdanningsinstitusjon, misjonsorganisasjon,</p>	
--	--	--

	<p>folkehøgskole, bispedømmeråd, menighet, ung voksen og Ufung. Gruppen fungerer primært som et nettbasert forum for drøfting og innspill og er viktig for forankring av satsningen.</p> <p>Seksjonen er i dialog med folkehøgskolene om hvordan menighet og folkehøgskole kan samvirke, og ser på muligheten for tettere samarbeid.</p> <p>6. Nettsida</p> <p>Seksjon for barn, unge og trosopplæring skal arbeide for at nettsida kirke18-30.no er i kontinuerlig utvikling som en arena for deling av erfaringer og kunnskap. Nettsida skal være en kommunikasjonskanal for ressurser, reportasjer, aktuelle artikler og drøfting. Nettstedet vil ved behov kunne integreres og tilpasses Kirkerådets nye inter/intranettsatsing.</p> <p>Ansvarlig for gjennomføring: Seksjon for barn, unge og trosopplæring i avdeling for menighetsutvikling.</p> <p>Framdrift 2013 - 2015:Utvikling, gjennomføring og evaluering av nye tiltak/konsepter. Nettverksbygging og involvering av kyrkjelydar, organisasjonar og andre fagmiljø som studentprester, feltprester, utdanningsinstitusjoner etc. Kunnskaps- og erfaringsdeling via nettsida kirke18-30.no .</p> <p>Evalueringstidspunkt og former</p> <p>Møter med Utvalg for ungdomsspørsmål 3-4 ganger pr. år.</p> <p>Ulike former for møter/konferanser/konsultasjoner 1-2 ganger pr. år.</p> <p>Nettbasert dialog med ressursgruppe.</p> <p>Nettbasert dialog med brukere av nettstedet.</p> <p>Tilskuddsplan: Kr 150 000 (2014), kr 150 000 (2015)</p>	
<p>Guds-tjeneste-liv</p>	<p>Prosjekt: Gudstjenestereformen</p> <p>Visjonsdokumentets hovedpunkt 1: Gudstjenestelivet blomstrer</p> <p>Bakgrunn/begrunnelse</p> <p>En hovedoppgave for Kirkerådets arbeid med gudstjenestereformen vil i 2015 være</p> <ul style="list-style-type: none"> - å samle inn og vurdere de erfaringer menighetene har gjort med liturgiene og den liturgiske musikken, slik at en kan danne et best mulig grunnlag for Kirkemøtets vedtak i 2017 om kirkemusikk og om justeringer av liturgiene. <p>Blant annet skal det opprettes en kirkemusikalsk arbeidsgruppe som skal sikre faglighet i evalueringen av de erfaringer som er gjort og bidra til å utarbeide et forslag til liturgisk musikk som kan vedtas av Kirkemøtet 2017. Forskning og evaluering vil bli fulgt opp etter den 3-årsplan som det ble redegjort for i fjorårets søknad.</p> <p>Samtidig gjenstår det andre viktige oppgaver for 2015:</p> <ul style="list-style-type: none"> - korrekturlesning og kvalitetssikring av manus med noter, tekster og registre til Koralbok 3 (bibelske salmer mm). Først med Koralbok 3 vil behovet for musikk til hele salmeboken være dekket. 	<p>930 000</p>

	<p>- kurs i samarbeid med teologiske og kirkemusikalske utdanningsinstitusjoner og med kirkesangforbund om å ta i bruk Koralbok 3</p> <p>- fremme bruken av den nye salmeboken i kirke, hjem og samfunn etter NRKs store TV-program Salmer minutt for minutt, hvor kirkerådet har vært en aktiv samarbeidspartner, og ønsker å følge dette opp videre.</p> <p>- opprette digital salmedatabase med nye salmer under en faglig redaksjonell ledelse i kirkerådet.</p> <p>- bidra til fullføring av Nytt Norsk Salmeleksikon slik at det finnes informasjons- og hjelpestoff også til de 365 salmene som ikke finnes i Norsk salmebok fra 1985 (kr 130 000 til dette er ikke inkludert i rammen i bevilgningen for 2015).</p> <p>- igangsette et treårig prosjekt med Planting av orgelskoler for barn, der barna får vokse og lære som gudstjenestedeltakende musikere. Erfaring viser at dette også kan styrke rekruttering til kirkelig tjeneste. (Dette er et nytt tiltak som eventuelt kan utsettes).</p> <p>- oversette liturgiene til spansk, etter at den engelske og den tyske oversettelsen er fullført i 2014</p> <p>Målsetning med prosjektet Disse tiltakene er viktige for å kunne legge til rette for at gudstjenestelivet kan blomstre, slik hovedpunkt 1 i kirkens visjonsdokument sier. Skal gudstjenestelivet blomstre er det nødvendig å vurdere de erfaringene menighetene har gjort med ordningene for hovedgudstjeneste og for dåp og justere disse ordningene, samt å utarbeide en liturgisk musikk som kan gi en bedre balanse mellom fasthet og variasjon i gudstjenestelivet.</p> <p>Arbeidet med å fremme bruken av salmeboken er viktig for kirkens gudstjenesteliv, men rekker også langt utover dette inn i andre deler av vårt kulturliv. Produksjonen av Koralbok 3 og kurs om dette vil bidra til å fornye bruken av Bibelens egen salmebok i gudstjenesten.</p> <p>Målsettingen for prosjektet Planting av orgelskoler for barn er å styrke barns deltakelse som med liturger i gudstjenesten, fornye kirkemusikken og bidra til rekruttering i kirkelige stillinger (jf. Visjonsdokumentet hovedpunkt 1, kulepunkt 6 og hovedpunkt 4, kulepunkt 2).</p> <p>Arbeidsformer og metoder 1. Dokumentasjon om menighetenes erfaringer med liturgi for hovedgudstjeneste og for dåp og for utprøvingen av liturgisk musikk bygger både på en ekstern forskningsbasert undersøkelse som leveres i 2014 og 2015, og på en erfaringsinnhenting hos menigheter og bispedømmekontorer, som vil skje våren 2015. Om erfaringsinnhenting som finner sted våren 2015 skal skje i form av en Questback-undersøkelse eller på annen måte, er ikke endelig avklart. Nemnd for gudstjenesteliv og Kirkerådet skal drøfte fremgangsmåten før undersøkelsen gjennomføres. Arbeidet vil kreve mye arbeid i sekretariatet, innhenting av ekstern kompetanse og konferanser med fagpersoner for å</p>	
--	--	--

	<p>lykkes. Kirkerådet har også besluttet å opprette et eget kirkemusikalsk utvalg for å sikre faglighet i evalueringen av de erfaringer som er gjort og bidra til et forslag til normalserier med liturgisk musikk. Arbeidet med å oversette liturgiene til spansk bør også gjennomføres i 2015.</p> <p>Samlet sett søkes det om kr 650.000,- til dette arbeidet. Av dette beregnes kr 100.000 til det kirkemusikalske arbeidet, kr 50.000 til oversettelse av liturgier til spansk og kr 500.000 til dokumentasjonen om erfaringer med gudstjenestereformen (jf. søknaden fra i fjor om kr 1 500 000 fordelt over 3 år).</p> <p>2. Tiltak for å fremme bruken av salmeboken består av følgende elementer: A) Opprettelse av en digital salmedatabase for fornyet salmearbeid. Til dette opprettes det en arbeidsgruppe under faglig redaksjonell ledelse i kirkerådet. Til dette beregnes kr 50.000,-</p> <p>B) Ferdigstilling av Koralbok 3 og kurs flere steder i landet om bruken av bibelske salmer. Innhenting av komponistenes godkjenning av redaksjonell form er på det nærmeste avsluttet. Endelig rydding av manus på grunnlag av det vi har fått, vil være avsluttet innen 1. november. Da kan notemanus overleveres og settingen begynne. Til korrekturarbeidet trengs det i tillegg til Koralbokkomiteen minimum én ekstern konsulent på vår side. Dette vil være timebasert arbeid.</p> <p>Etter at bind 3 foreligger på vårparten, bør det legges til rette for kurs om bruken av bibelske salmer på ulike steder i landet i løpet av høsten 2015. Her kan kirkerådet invitere til et samarbeid med teologisk og kirkemusikalske utdanningsinstitusjoner og med Kirkesangforbundet og Ung kirkesang.</p> <p>Dette beregnes samlet til kr 230.000,-</p> <p>Ansvarlig for gjennomføring Seksjon for gudstjenesteliv og kultur, under Avdeling for menighetsutvikling.</p> <p>Framdrift Første halvår i 2014 planlegges som del av lanseringsperioden for den nye salmeboken. 2/3 av året 2014 vil det pågå et intenst arbeid med ferdigstilling av manus og korrektur av Koralbok 3. Det er en ny situasjon at Koralbok 3, med bibelske salmer, vil foreligge så snart etter at salmeboken er utgitt. Arbeidet med den kontinuerlige fornyelsen av kirkerådets salmedatabase vil bli etablert i 2014.</p> <p>Tilskuddsplan: 2014: kr 2 210 000 2015: kr 1 130 000</p>	
Annet	<p>Menighetsutvikling i folkekirken</p> <p><i>Bakgrunn/begrunnelse</i> Kirkerådet forvalter ansvaret for retningsgivende planer for kirkefagområdene. De siste årene har nær sagt alle planområder blitt fornyet gjennom Kirkemøte behandling. Det er viktig å se samlet og systematisk både på erfaringene med implementering av planene og de verktøy som er utviklet i forhold til dette. En slik systematisert gjennomgang av erfaringene med og planleggingen av kirkefaglige nøkkelområder er viktig kunnskap for den videre fagutvikling og</p>	300 000

	<p>tilrettelegging av arbeidet med flere av kirkens hovedområder. Det pågår viktige endringsprosesser i lokalt kirkeliv gjennom sammenslåinger av menigheter. Det er et avgjørende viktig at disse lokale prosessene følges tett med fokus på hvilke konsekvenser endringene har for oppgaveløsningen av kirkens hovedoppgaver.</p> <p><i>Målsetning med prosjektet</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Fremskaffe kirkefaglig forståelse av planverkens betydning og rolle for menighetsutvikling med vekt på de erfaringer som er gjort gjennom trosopplæringsreformen. 2) Bidra til menighetsutvikling gjennom etablering av nettverk for menighetsutvikling og deltagelse i arbeidet «Menighetsutvikling i folkekirken». 3) Gi faglig grunnlag for etablering av et fremtidig planverk for lokalmenighetene. 4) Bidra med kirkefag/menighetsutviklingskompetanse i forhold til kirkeordningsprosessene. <p><i>Arbeidsformer og metoder</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Dokumentasjon og faglig vurdering av gjennomførte implementeringsstrategi. 2) samling av dokumentasjon av gjennomførte sammenslåinger i de store fellesrådene med særlig fokus på endringer relatert til områdene gudstjenesteutvikling, diakoni og trosopplæring. 3) samarbeid med MF prosjekt om menighetsutvikling. <p><i>Ansvarlig for gjennomføring</i> Avd for menighetsutvikling</p>	
Kultur	<p>Prosjekt: Døpefonter og dåpskjoler</p> <p>Bakgrunn/begrunnelse</p> <p>Nasjonal fotoutstilling av døpefonter og regionale dåpskjoler o.a. dåpsrekvisitter i bispedømmene til Luther-jubileet i 2017. Kirkerådet er nasjonalt og koordinerende samarbeidspart. Foruten fotoene av døpefonter, vil også følgende elementer være felles: lydspor av dåpssalmer som viser ulike musikalske sjangere og uttrykk. Det vil også være video-opptak av ulike dåpsliturgier opp gjennom tidene.</p> <p>Utstillingen vil være tilrettelagt for både kirke- og skolebesøk. Den vil være aktuell både for barn, unge og voksne. Tiltaket vil formidle kirkens dåpstradisjon i vår liturghistorie, kirkeinteriørutvikling, kirkemusikk, tekstilhistorie og folkløstisk historie.</p> <p>Målsetning med prosjektet</p> <p>I 2017 er det 500-års jubileum for reformasjonen. Marthin Luther – tysk reformator og teolog – er en sentral skikkelse i dette kirkelige jubileet. I sin stilling som professor i Wittenberg utviklet han teologiske synspunkter både om kirkens myndighet, sakramentene, mennesket og dets forhold til Gud. Luther tok avstand til samtidens avlatspraksis. Dette ble støttet til reformasjonen og grunnleggelsen av den evangelisk-lutherske kirke som Den norske kirke er en del av. Startpunkt knyttes til hans utsending av diskusjonstester om avlatspraksisen 31. okt. 1537.</p>	100 000

I denne sammenheng bør det også nevnes at Luther oversatte Bibelen til tysk, og at hans salmedikting har inspirert til en frem blomstring av menighetssang – også innen andre trossamfunn.

Bakgrunn og målsetning for utstillingen

Som evangelisk-luthersk kirke har Den norske kirke to sakramenter; dåp og nattverd. Dåpen er inngangen til vårt trossamfunn. Med foto- og tekstilutstillingen med døpefonter og dåpstekstiler ønsker vi å sette fokus på dåpstradisjonens utvikling i Den norske kirke og å se den i en bred kulturhistorisk kontekst. Dette vil vi gjøre ved å vise hvilken plass dåpen har hatt i vår:

- liturghistorie
- kirkeinteriørutvikling
- kirkemusikk (dåpssalmer)
- tekstilhistorie
- folkløriske historie

Kulturhistorisk er dåpen en slekts sammenbindende hendelse ved at dåpsegjester ofte følger dåpsbarnet gjennom livet (fødselsdager, konfirmasjon, bryllup og andre store begivenheter i barnets liv). Fra et kunsthistorisk ståsted har dåpen fremmet behov for religiøse rekvisitter som døpefont, dåpskjoler, dåpskluter, dåpsgaver, m.m. Dette har gitt ulike kunstnere mulighet til å utfolde seg ved produksjon av disse rekvisittene (døpefonten som skulpturelt kirkeinteriør og dåpskjolen inngår i vår søm- og drakthistorie), men også musikalsk ved skriving av dåpssalmer (tekst og melodi – musikkhistorie). Slik sett har dåpen hatt en sentral plass i vår kristne kunst- og kulturarv hvor tradisjon og fornyelse har levd side om side. Hvordan dette har skjedd og skjer i dag ønsker vi å formidle gjennom foto, tekstiler, videosnutter, lydspor og korte informasjonstekster.

Arbeidsformer og metoder

Utstillingen vil være en kombinasjon av følgende seks felles elementer:

- a) Døpefonter (foto av dem)
- b) Lydspor
- c) Video
- d) Skilt, informasjonsplakater og annet informasjonsmaterieil

Videre utarbeides det generelle informasjonsplakater med korte tekster om Luther, reformasjonen og dåpstradisjoner (folkløristikk, riter og tradisjoner) i Norge og Den norske kirke.

Det produseres en katalog med foto fra deler av de regionale utstillingene (særskilte dåpskjoler og dåpsrekvisitter) i tillegg til alle bildene av døpefontene. Katalogen vil også inneholde ulike fagtekster om dåp sett fra både et teologisk, men også folkløristisk ståsted (tradisjoner, riter) foruten idéhistorisk m.m.

I tillegg bidrar hvert bispedømme med følgende regionale elementer:

	<p>e) Dåpskjoler og dåpsrekvisitter fra regionen. f) Regionale tekster til skilt, informasjonsplakat/tekster.</p> <p>Prosjekteiere og samarbeidsparter Det er Den norske kirke ved Kirkerådet og de samarbeidende bispedømmer som eier prosjektet. Kirkerådet administrerer prosjektledelsen og har det økonomiske ansvaret. Det vil bli søkt samarbeid med våre 11 bispedømmer, men også et regionalt kunstnersenter, Kunstindustrimuseet og en representant fra folkloristikk ved Universitetet i Oslo.</p> <p>Prosjektledelse</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Kirkerådet er prosjektleder ved kulturrådgiver og en repr. fra seksjon for Barn-, Unge- og Trosopplæring (BUT). 2) Nasjonal prosjektgruppe: Kirkerådet 2 repr. (kulturrådgiver og repr. fra BUT), 1 repr. fra bispedømmene (kulturrådgiver), 1 repr. fra et regionalt kunstnersenter (f.eks. i Buskerud), 1 repr. fra Kunstindustrimuseet og 1 repr. fra folkloristikkmiljøet (f.eks. Knut Aukrust). Gruppen bør underveis knytte til seg ressurspersoner med spesifikk fagkompetanse innen enkeltområder. 3) Hvert bispedømme er ansvarlig for sitt regionale prosjekt (prosjektgruppe, innhold, planlegging, gjennomføring m.m.). De samarbeider med regionalt kunstnersenter og har hver sin regionale kurator anbefalt av kunstnersenteret for å sikre det utstillingsfaglige ved prosjektet. 4) Kirkerådet søker om midler til hele prosjektet. Bispedømmerådene får tildelt midler etter søknad til sitt regionale prosjekt. 5) Kirkerådet utvikler en nasjonal web-plattform for informasjonsmaterieell for skole og kirke. 6) Det avholdes møter med bispedømmekontorene og deres kuratorer <p>Ansvarlig for gjennomføring Kirkerådet ved avd. for menighetsutvikling ved seksjons for gudstjenesteliv og kultur sammen med BUT-seksjonen i samarbeid med alle bispedømmekontor.</p> <p>Framdrift Det er lagt opp en detaljert fremdriftsplan fram til avslutningen høsten 2017.</p> <p>Evalueringsstidspunkt og former Evaluering av prosjektet vil skje tidlig vinteren 2017/2018. Den nasjonale prosjektgruppen har ansvar for å utarbeide evalueringsskjema i samarbeid med bispedømmekontorene og andre samarbeidsparter. Skjemaet ferdigstilles før utstillingene åpner slik at det enkelte bispedømme vet hva de særskilt vil bli målt på og skal sende rapport om. Questback-skjema vil være aktuelt å bruke for datainnsamling - både avkryssing og åpne svar.</p> <p>Tilskuddsplan 2014: kr 100 000, 2015: kr 100 000, 2016: kr 100 000 Prosjektet er i hovedsak finansiert med midler fra andre kilder.</p>	
Kultur	<p>Prosjekt: Reformasjonsjubileet</p> <p>Bakgrunn/begrunnelse Dnks hovedkomite for 2017-markeringen har erkjent behovet for en</p>	700 000

	<p>stillingsressurs som kan ha hovedansvar for å koordinere planleggingen og gjennomføringen av reformasjonsmarkeringen i Norge.</p> <p>Det søkes derfor om midler til en prosjektstilling 2015 - 17. I 2017 skal vi markere at det er 500 år siden reformasjonen. Dnk vil ha en sentral rolle i markeringen i Norge og planleggingen er allerede godt i gang. Det vil være aktiviteter knyttet til reformasjonsmarkeringen i årene 2015 - 17.</p> <p>Reformasjonsmarkeringen er en unik mulighet til å løfte fram og synliggjøre kristen (og mer spesifikt luthersk) tro og tradisjon i det norske samfunnet. Dette er en anledning til å peke på de grunnleggende lutherske innsiktene og til å frimodig fastholde vår kirkes lære og tradisjon. Derfor skal vi også feire et reformasjonsjubileum.</p> <p>Markeringen kommer i en periode hvor Dnk gjennomgår store omstillinger i forhold til staten, og den er en flott anledning til å fastholde relasjonene mellom Dnk og det norske samfunnet. Den gir perspektiver til trosopplæring og diakonia og minner oss om hvordan lutherdommen la grunnlaget for skole- og helsevesen og derigjennom for demokrati og samspillet mellom kirke, stat og sivilsamfunn i utviklingen av det norske velferdssamfunnet. Vi har nylig endret Grunnloven, og det pågår flere forskningsprosjekter innenfor teologi og historie om relasjonene mellom kirken og samfunnsutviklingen. Vi har fått ny bibeloversettelse og ny salmebok - noe som gir flotte innfallsporter til reformasjonsmarkeringen. Bibelselskapet fyller 200 år i 2016, og samme år skal KV ha sitt sentralkomiteemøte i Norge - begge deler minner oss om Dnks tilknytning til den globale kirke, som også vil markere reformasjonsjubileet. I 2017 har LVF generalforsamling, det samme har NMS. Sammen med mange andre anledninger, som Kirkemøtet og ulike samlinger internt i Dnk og i organisasjonene, er det nesten bare fantasien som setter grenser for hvordan vi kan bruke reformasjonsmarkeringen til å synliggjøre vår tro - både i ord og handling.</p> <p>Det er nedsatt en Dnk-hovedkomite under ledelse av preses. Denne komiteen er, etter konsultasjoner med andre norske kirkesamfunn og organisasjoner og ut fra retningslinjer fra LVF, godt i gang med planleggingen av mulige tiltak for å markere reformasjonen i Norge. Kirkerådet vil på møtet i des. 2014 få til orientering et profildokument om målsetningen for markeringen i Norge og en skisse til mulige aktiviteter og samarbeidsprosjekter. Dette dokumentet vil ferdigstilles på neste møte i hovedkomiteen 8. des. Profildokumentet gir nyttig bakgrunn for OVF-søknaden.</p> <p>Hovedkomiteen har erkjent behovet for å organisere planleggingen av markeringen som et eget prosjekt med en særskilt koordinator. Det er ikke tilstrekkelig ressurser i Kirkerådets sekretariat til å ta på seg hovedansvar for reformasjonsmarkeringen i tillegg til andre oppgaver. Derfor trengs en person (eventuelt et par) som kan lede koordineringen og gjennomføringen av Dnks aktiviteter på sentralt nivå i forbindelse med reformasjonsmarkeringen. Vedkommende vil naturligvis arbeide sammen med andre fagpersoner i sekretariatet. Men det synes helt nødvendig å forsterke sekretariatets kapasitet til å arbeide med reformasjonsmarkeringen med ekstra ressurser i årene 2015 - 17.</p>	
--	--	--

	<p>Målsetning med prosjektet Få fortgang i Dnks planlegging av reformasjonsmarkeringen. Initiere og koordinere tiltak i samarbeid med Dnks hovedkomite for 2017. Bygge relasjoner og igangsette samarbeidstiltak med andre norske kirkesamfunn og organisasjoner. Samarbeide med MKR om å holde kontakt med LVF og andre internasjonale økumeniske organisasjoner.</p> <p>Ansvarlig for gjennomføring Hovedkomiteen for 2017 v/ kirkerådsdirektøren</p> <p>Framdrift Tidlig 2015: Ansettelse av prosjektleder, planlegging ut over i 2015, relasjonsbygging og koordinering med andre aktører 2016: Gjennomføring av noen av tiltakene og planlegging av 2017 2017: Gjennomføring av tiltak fram til 1/11. Nov. og Des.</p> <p>Evaluering Planlagt avslutning for tiltak er økumenisk gudstjeneste 31/10/17.</p>	
Annet	<p>Omstilling - Framtidig skille kirke – stat</p> <p>Målsetning med prosjektet: Kirkerådet skal forberede skille kirke stat. Hele ledergruppen og alle avdelingene er involvert i dette arbeidet. Kirkerådets bevilgninger under kap. 0340 strekker ikke til og det behov flere midler til driften i denne omstillingsperioden. I tillegg til at nye stillinger kommer til å finansieres gjennom friske statlige midler, er det også behov for å «kjøpe fri andre medarbeidere» som arbeider med saken.</p> <p>Arbeidsformer og metoder Delmål 1) Utvikle en ny rettslig form for Den norske kirke og innføre nye administrative løsninger for økonomiforvaltning m.m. 2) Utarbeide beslutningsgrunnlag slik at Kirkemøtet kan gjøre vedtak om grunnleggende veivalg for framtidig kirkeordning.</p> <p>Arbeidsform Arbeidet legges opp etter fremdriftsplan behandlet av Kirkerådet. Det skal etableres en arbeidsgiverfunksjon, og et helt nytt økonomistyringssystem skal utvikles. Det vil være prosjektorganisering av arbeidet i mange retninger, som omfatter IKT og Kirkepartner, utvikling med svært mange berørte, ekstraordinære tiltak for kompetanseheving innen tariffrettslige spørsmål, samt en svært omfattende rekrutteringsprosess i 2015.</p> <p>Det må arbeides med utvikling, utviklingsrett og økonomisk-administrative konsekvensanalyser.</p> <p>Det er startet et arbeid internkirkelige aktører og interesseorganisasjoner med sikte på å få innspill og avklaringer på et foreløpig materiale.</p>	2 564 500

	Det vil bli fremmet saker for KM både i 2015 og 2016. Ansvarlig for gjennomføring: Avd for kirkeordning/ Avd for administrasjon	
Sum 2a)	Kirkelige pilotprosjekter og prosjekter i regi av Kirkerådet	5 944 850

2b) Prosjekter i regi av Samisk kirkeråd	
Kirkemøtet vedtok i 1993 at samisk kirkeliv skulle være et satsingsområde for bruk av OVF-midler inntil annet vedtak ble fattet . Midlene har vært fordelt av Samisk kirkeråd. Kirkerådet delegerer fordelingen av disse midlene for 2014 til Samisk kirkeråd. Rammen skal dekke midler både til interne og eksterne prosjekter, og Samisk kirkeråd vedtar selv fordelingen mellom disse	
Sum 2 b) Kirkerådet stiller til disposisjon for Samisk kirkeråd	700 000

2c) Midler til organisasjoner

<p>I søknadsprosessen for OVF 2015 ble det på kirken.no informert om at det heller ikke i år gis støtte til nye prosjekter. Dette henger bl.a. sammen med at gudstjenesteprojektet trenger støtte videre, og at Kirkerådet arbeider med en del store pilotprosjekter som vil kreve midler videre.</p> <p>Tildelingen for 2015 skjer til Kirkens ressurscenter mot vold og seksuelle overgrep fordi departementet tidligere har pålagt KR i tildelingsbrevet å benytte noen av sine midler til dette tiltaket.</p>		
Søker	Satsingsområde – og prosjektpresentasjon	Foreslått beløp:
1. Kirkelig Ressurs-senter mot vold og seksuelle overgrep.	<p>Diakoni: "Driftsstøtte". Kirkelig Ressurscenter har innarbeidet en tydelig kirkelig holdning til og tiltak mot overgrep, og vil øke egen kompetanse på området og formidle den videre i ulike kirkelige sammenhenger. Senteret tilbyr telefontjeneste, sjelesorg / terapi, nettverk / fellesskap, opphold på gjesterom, møter mellom den utsatte og ansvarlig kirkelig instans og et eget tilbud til menn.</p> <p>Kirkelig Ressurscenter ble stiftet i 1996 med bakgrunn i vedtak i Kirkerådet. Senteret ble de første årene i hovedsak finansiert gjennom bidrag fra Kirkerådet, Stiftelsen Diakonissehuset Lovisenberg og Norges KFUK-KFUM. Fra 2003 har det vært gitt statstilskudd til senteret. I starten var statstilskuddet på kr 700 000. For 2014 er dette økt til kr 2 814 000, jfr. KR sak 65/13. Støtten fra Stiftelsen Lovisenberg og KFUK/M har bortfalt.</p> <p>Fra OVF er de siste år bevilget: I perioden fra 2006 til 2008, kr 700 000 pr år, 2009 til 2014, kr 650.000. pr. år. <i>Kirkerådet har tidligere vedtatt nedtrapping på kr 50 000 pr år.</i> Senterets økonomi har vært så presset at det derfor ikke har vært foreslått ytterligere nedtrapping av støtten siden 2009. I 2014 bevilget Stortinget kr 500 000 i økt ramme til senteret. Rammene i tilskuddspost 77 for 2014 økte dermed til kr 2 814 000 fra kr</p>	500 000

	<p>2 235 000 i 2013.</p> <p>Senteret hadde en egenkapital på kr 1 712 000 pr 31.12.12, hvorav fri egenkapital var på kr 1 242 000.</p> <p>I tilskuddet for 2015 er det foreslått et kutt på kr 150 000. Dette er en oppfølging av vedtaket om en nedtrapping av støtten med kr 50 000 pr år. Bakgrunnen for at reduksjonen er på kr 150 000 i 2015 er økningen i det statlige tilskuddet og at den økonomiske situasjon som en følge av dette er blitt styrket. Dette har vært en av årsakene til at det ikke har vært foreslått kutt siden 2009.</p> <p>Vurdering: Tiltaket knyttes til strategiplanens vektlegging av å kjempe i mot det som truer menneskers liv, helse og menneskeverd. Senteret gjør et viktig og stort arbeid. Det er uheldig at driftsstøtte til tiltaket har blitt liggende på OVF i 18 år, da OVF baserer seg på treårige prosjekter. Om senteret skal kunne oppnå målsettingene og ha en tilfredsstillende drift må det fortsatt innvilges prosjektmidler fra OVF. Senteret gjør et viktig arbeid og ekspertisen på feltet har i de senere år vært av stor betydning for kirken som helhet og for de personene det berører.</p> <p><u>Innstilling:</u> Det foreslås å bevilge kr 500 000 for 2015.</p>	
Sum 2 c) til eksterne organisasjoner		500 000
Sum 2 til Kirkemøtets andel:		
Pilotprosjekter, prosjekter i regi av KR, SKR og eksterne organisasjoner		7 144 850

Paragraf 8.2 i retningslinjene sier: «Beregningsgrunnlaget for Kirkerådets tildeling av midler til det enkelte bispedømmeråd er en fordelingsnøkkel som tar hensyn til medlemstall, antall sokn og areal i det enkelte bispedømme.»

Kriteriene for beregning av fordelingsnøkkelen ble vedtatt i KM sak 9/00. Da kom nåværende bestemmelse inn i retningslinjene. Før dette ble fordeling mellom bispedømmerådene foretatt på bakgrunn av en vekting mellom antall prester, antall menighetsråd og reiseavstander.

Nåværende kriterier er bygget opp på følgende måte:

- 1) Medlemstallet i bispedømmet er et uttrykk for hvor stort behovet er. Altså hvor mange personer man skal betjene i bispedømmet.
- 2) Antall sokn sier i tillegg noe om geografi og hvor mange enheter som er potensielle søkere om midler. Når to bispedømmer som er ellers er like, men har ulikt antall sokn, bør altså det bispedømmet som har flest sokn få tillegg i prosentfordelingen.
- 3) Geografisk størrelse bør tillegges mindre vekt enn de to første kriteriene. I hovedsak skal midlene ut til lokalmiljøer og ikke styres eller administreres av en sentral administrasjon hvor reiseavstander er så viktig.

Tabellen som ble utviklet er bygget på følgende:

- 1) I utgangspunkt fordeles 100 % likt på alle bispedømmer (9,09 % på hver).
- 2) Man bruker bispedømmets medlemstall og har en justering på 1 % for 33 % avvik (kolonne 3).
- 3) Man bruker samme prinsipp på antall sokn som medlemstall (kolonne 5) for bispedømmer som er ellers er like, men har ulikt antall sokn, bør altså det bispedømmet som har flest sokn få tillegg i prosentfordelingen.

Når det gjelder areal reduseres dets betydning i forhold til de øvrige kriterier. Har et bispedømmeråd dobbelt areal av gjennomsnittet gis 1 % i tillegg. Avvik på 100 % fra gjennomsnittet gir +/- 1 %. (kolonne 7).

I tabellen på neste side fremgår tallene for fordelingen mellom bispedømmerådene.

Retningslinjene tilsier videre at tildeling skjer ut fra faste kriterier og ikke ut fra søkermasse, så lenge tildelingen ikke overstiger søkermassen. Det gjøres oppmerksom på at det på grunnlag av mer- eller mindre forbruk fra 2013 vil kunne skje en justering av beløpene før utbetaling til bispedømmene.

Fram til 2012 ble det øremerket kr. 100 000 pr. bispedømmeråd til menighet og misjon. Denne øremerkingen ble fjernet fra og med 2013.

Midlene bispedømmerådene disponerer forutsettes (regelverket § 9.5) tildelt i lys av de kriterier Kirkemøtet har vedtatt, og dels ut fra bispedømmets særskilte utfordringer. Hovedtyngden av bispedømmerådernes andel bør tildeles eksterne tiltak.

	1	2	3	4	5	6	7	8
Bispedømmeråd	Utg. pkt.	Medl. tall	Justering medl. tall	Sokn	Justering sokn	Areal	Justering areal	Nøkkel
Oslo	9,09	467 613	1,03	72	-1,09	747	-0,97	8,06
Borg	9,09	501 637	1,32	116	0,03	8 807	-0,70	9,75
Hamar	9,09	322 383	-0,22	166	1,31	52 579	0,79	10,96
Tunsberg	9,09	382 392	0,29	113	-0,04	17 143	-0,42	8,93
Agder og Telemark	9,09	342 617	-0,05	135	0,52	31 808	0,08	9,64
Stavanger	9,09	344 223	-0,03	92	-0,58	9 141	-0,69	7,79
Bjørgvin	9,09	490 007	1,22	184	1,77	34 254	0,16	12,24
Møre	9,09	217 751	-1,12	97	-0,45	15 104	-0,49	7,03
Nidaros	9,09	361 668	0,12	135	0,52	41 228	0,40	10,13
Sør-Hålogaland	9,09	203 299	-1,25	87	-0,70	38 327	0,30	7,44
Nord-Hålogaland	9,09	196 799	-1,30	64	-1,29	74 621	1,54	8,03
Totalt	100,00	3 830 389	0,00	1261	0,00	323759	0,00	100,00
Gjennomsnitt		348 217		115		29 433		

Dette gir følgende fordeling til disposisjon for det enkelte bispedømmeråd:

BISPEDØMME	Fordelingsnøkkel	Innvilget beløp
Oslo bispedømmeråd	8,06	576 000
Borg bispedømmeråd	9,76	696 000
Hamar bispedømmeråd	10,96	783 000
Tunsberg bispedømmeråd	8,93	638 000
Agder og Telemark bispedømmeråd	9,64	689 000
Stavanger bispedømmeråd	7,79	557 000
Bjørgvin bispedømmeråd	12,25	875 000
Møre bispedømmeråd	7,03	502 000
Nidaros bispedømmeråd	10,13	723 000
Sør Hålogaland bispedømmeråd	7,43	532 000
Nord Hålogaland bispedømmeråd	8,02	573 850
SUM:	100,00	7 144 850

Økonomiske/administrative konsekvenser

Kirkerådet har fordelt kr 23 500 000 i henhold til fordelingsprinsippene i retningslinjene for disponering fra Opplysningsvesenets fond til kirkelige formål.

Beløpet er i samsvar med departementets tildelingsbrev. Midlene skal disponeres i 2015.

Kirkerådets aktivitet - planlagt i årsplan 2015 - forutsettes finansiert med kr 5 794 850 i henhold til saksfremlegget.

Alle utbetalinger bokfører Kirkerådet i OVF's regnskap. Dette vil opphøre når Kirkerådet blir eget rettssubjekt. Da vil tilskuddet bli omgjort til et finansielt tilskudd på lik linje med det som nå er skjedd med tilskuddet til Kirkepartner. Dette innebærer at forvaltningen av tilskuddet vil inngå i budsjettet til Kirkerådet og bli en egen sak. Så lenge Kirkerådet følger det statlige økonomireglementet vil denne praksis følges. Etter planen vil da tildelingen av budsjettbevilgninger for OVF i 2016 bli siste gang dette behandles som egen sak i Kirkerådet.